
1673

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 59/09 и 1/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар индустрије, енергетике и рударства д о н о с и

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ИЗРАДУ ГОРЊИХ ДИЈЕЛОВА ОБУЋЕ

Члан 1.

Овим програмом утврђују се циљ, услови за упис, наставни садржај, трајање и облик извођења програма, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење програма и начин вредновања стеченог знања за оспособљавање за израду горњих дијелова обуће.

Члан 2.

Циљ Програма оспособљавања за израду горњих дијелова обуће (у даљем тексту: Програм) јесте да полазници усвоје знања и радне вјештине за кројење и шивање горњих дијелова обуће.

Члан 3.

Садржај Програма са утврђеним подручјем рада, наставним садржајем и фондом часова за сваки предмет, обликом извођења наставе и начином провјере стеченог знања налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Овај програм може да похађа лице са завршеном најмање основном школом и које посједује општу здравствену и психофизичку способност за рад.

Члан 5.

Теоретску и практичну наставу може да изводи лице које је стекло звање:

- а) дипломираног инжењера технологије, одсјек за текстилно инжењерство,
- б) инжењера технологије, смјер производња обуће и
- в) кожара - специјалисте, пети степен.

Члан 6.

Настава у складу са овим програмом траје укупно 380 часова, од којих је 40 часова теоријске наставе и 340 часова практичне наставе.

Члан 7.

(1) Теоријска настава изводи се у просторијама учионог типа са условима за приказивање презентација и видео-записа, као и другим наставним средствима потребним за рад.

(2) Практична настава изводи се са одговарајућом техничком опремом у просторијама које обезбјеђују услове за извођење планираног нивоа практичне наставе.

Члан 8.

За вријеме оспособљавања врши се стално праћење усвојеног нивоа знања и радних вјештина сваког полазника путем листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 9.

Провјера усвојеног нивоа знања и радних вјештина у складу са Програмом врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама из члана 7. овог програма.

Члан 10.

(1) Оцјену усвојеног нивоа знања и радних вјештина врши испитна комисија.

(2) Испитну комисију чине три члана, у коју се именују два лица из члана 5. т. а) и б) овог програма, од којих је један предсједник комисије и лице представник послодавца или лице из члана 5. тачка в) овог програма.

Члан 11.

(1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне вјештине.

(2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 12.

Провјера стечених теоријских знања врши се путем теста знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова.

Члан 13.

(1) Провјера стечених радних вјештина обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.

(2) Радни задатак може се оцјенити са највише 90 бодова.

(3) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:

- а) уредност при раду - 10 бодова,
- б) процес рада и редослијед операција - 30 бодова,
- в) очекивано вријеме израде - 10 бодова,
- г) параметри квалитета извршеног посла - 40 бодова.

Члан 14.

(1) Успјех на испиту провјере утврђује се сабирањем укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.

(2) Успјешност полазника на испиту провјере представља се тростепено, према описној оцјени успјеха и броју бодова, тако да је:

- а) од нула до 50 бодова - недовољан успјех,
- б) од 51 до 75 бодова - добар успјех и
- в) од 76 до 100 бодова - одличан успјех.

(3) У случају недовољног успјеха на испиту провјере, полазник Програма упућује се на додатно оспособљавање, последице чега стиче право на поновно полагање испита провјере.

Члан 15.

Након полагања испита провјере, полазницима који су остварили број бодова у складу са чланом 14. став 2. т. б) и в) овог програма издаје се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

Након завршеног Програма, полазници попуњавају евалуациони упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржане наставе за оспособљавање.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 05.01/31-917/12
26. јула 2012. године
Бања Лука

Министар,
Др Жељко Ковачевић, с.р.

Прилог

**ПРОГРАМ
ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ИЗРАДУ ГОРЊИХ ДИЈЕЛОВА ОБУЋЕ**

1. Назив Програма	Програм оспособљавања за израду горњих дијелова обуће
2. Циљ Програма	Оспособљавање полазника за кројење и шивање горњих дијелова обуће
3. Трајање оспособљавања	380 часова (40 часова теоријске наставе и 340 часова практичног рада).
4. Наставни садржаји	Кројење горњих дијелова обуће - Средства за кројење обуће, - Кројење природне коже и - Технологија кројења горњих дијелова обуће.

	<p>Шивање горњих дијелова обуће Познавање материјала - Познавање материјала, - Сировина коже, - Познавање готових кожа, - Текстил, - Гума, - Љепила, - Пластичне масе и - Средства за завршетак израде и одржавања обуће. Технологија рада - Дијелови производа, - Сортирање и комплетирање горњих дијелова обуће, - Припрема искројених дијелова обуће, - Обрада рубова горњишта, - Спајање дијелова шивањем, - Стројеви за шивање, - Шивање дијелова горњишта, - Завршна израда производа и - Контрола квалитета. Заштита на раду - Заштита на раду, заштита од пожара и прва помоћ.</p> <p>Практична настава</p>
<p>5. Облик извођења Програма</p>	<p>Теоретски дио Програма изводи се редовном наставом, а практични дио изводи се практичним радом.</p>
<p>6. Начин провјере</p>	<p>Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним вјештинама сваког полазника, помоћу листа за праћење тока оспособљавања.</p> <p>Провјера савладаности програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провјере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним вјештинама даје испитна комисија.</p> <p>Комисију чине најмање три члана: два стручна инструктора (од којих је један предсједник комисије) и један представник послодаваца.</p> <p>Испитом провјере провјеравају се стечена теоријска знања и радне вјештине. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова. Провјера стечених радних вјештина обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцјени са највише 90 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада (редослијед операција) – 30 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Успјешност полазника на испиту провјере представља се тростепено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - од нула до 50 бодова – недовољан успјех, - од 51 до 75 бодова – добар успјех и - од 76 до 100 бодова – одличан успјех. <p>Полазник који не положи испит провјере може, након додатног оспособљавања, приступити поновном полагању испита.</p>
<p>7. Кадровски, дидактички, просторни услови за извођење Програма, знање и вјештине које се стичу завршавањем програма</p>	<p>Кадровски услови: Обуку могу да изводе наставници: - дипломирани инжењер технологије, одсјек за текстилно инжењерство, - инжењер технологије, смјер производња обуће и - кожар – специјалиста, пети степен.</p> <p>Дидактички услови Школска табла (тамна и бијела) и уређај за приказивање мултимедијалних садржаја. Различити узорци обуће и галантерије, материјали (кожа и платно) и металне галантерије, калупи, пластика, машина за кројење, за шивање, за</p>

	<p>стањивање, уређаји за машинско кројење, водилице за шивање, ормар за радну одјећу, ормар за архиву и материјале.</p> <p>Просторни услови Програм оспособљавања спроводи се у учионици и просторима гдје се налазе радна мјеста и услови за које се полазник обучава: – кабинет опремљен наставним средствима за реализацију теоретске наставе, – школска радионица или радионица предузећа са којима организатор оспособљавања има потписан уговор о сарадњи.</p> <p>Знање и вјештине које се стичу завршавањем Програма Након завршеног Програма оспособљавања, полазник ће моћи самостално да: - израђује горње дијелове обуће, - правилно употребљава материјал за горње дијелове обуће, - проводи мјере заштите на раду, заштите од пожара, - пружа прву помоћ, - прецизно кроји горње дијелове обуће, - прецизно шије горње дијелове обуће, - правилно рукује и одржава машине, - препознаје структуру природне коже, умјетне коже и текстила, - препознаје смјерове истезања природне коже, умјетне коже и текстила, - препознаје технику кројења горњих дијелова обуће, - препознаје означавање искројених дијелова обуће, - препознаје технику стањивања горњих дијелова обуће, - препознаје истезање материјала, - означава дијелове и стањивање рубова искројених дијелова и - зна врсте машина.</p>
<p>8. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма</p>	<p>Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која посједују важеће увјерење о здравственим и психофизичким способностима за рад.</p>
<p>9. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу</p>	<p>На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуациони упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржане обуке.</p>